

ХРОНИКА И БЕЛЕШКИ

ПОДВИЖЕН СЕМИНАР НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА СР ХРВАТСКА ЗА ИЗУЧУВАЊЕ НА ИСТОРИЈАТА НА МАКЕДОНИЈА И МАКЕДОНСКИОТ НАРОД

Уште во март 1969 година се одржа состанок во Скопје меѓу претставник на Друштвото на СР Хрватска и управата на Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија. На овој состанок беше изработена програма за неколкудневен престој на историчарите на СР Хрватска во СР Македонија за запознавање со нејзиното историско минато.

По неколку месеци од овој состанок, на 4. јули 1969 година, 130 историчари од СРХ пристигнаа во Скопје. Раководството на групата го сочинуваа: Д-р Мирјана Грос, претседател на Друштвото на СРХ — вонреден професор на Загребското свеучилиште, Иван Кампуш, секретар на Друштвото и Хрвоје Матковиќ, советник во Републичкиот завод за унапредување на стручното образование на наставниците на СРХ. Како нивни гости во групата, се наоѓаа Д-г Ekkardt Thorvi доцент на Историскиот институт за Јужна и Југоисточна Европа при Виенскиот универзитет и уште еден асистент од истиот институт, инаку Словенец од австриска Коруска.

На 5. јули, со почеток во 9 часот, во салата на Основното училиште „Ј. Х. Песталоци“ за гостите беа

одржани две предавања: „Национално револуционерното движење на македонскиот народ во втората половина на XIX век и до 1912 година од XX век“, што го одржа Д-р Данчо Зографски, редовен професор. Второто предавање на тема: „Југословенско-бугарските односи во Втората светска војна“, го одржа академикот Михајло Апостолски. Интересот за предавањата беше мошне голем, што потврдија бројните прашања што на предавачите им беа поставени од повеќе присутни. На овие предавања, од домаќините, покрај другите присуствуваа: претседателот на Сојузот на друштвата на историчарите на Југославија, членови на управата на нашето историско друштво, претставник на Републичкиот завод за унапредување на школството на СРМ, членови на Институтот за национална историја — Скопје и претставници на Катедрата за историски науки на Филозофскиот факултет во Скопје.

Попладнето гостите ги разгледаа културно-историските знаменитости на Скопје. Во 20 часот, во „Гранд Хотел Скопје“, Извршниот совет на СРМ, преку свој претставник, другарката Славка Георгиева, приреди коктел за гостите.

На 6. јули, учесниците на овој семинар ја посетија Матка, а потоа и манастирот Св. Пантелејмон во Горно Нерези. Потоа, придружени од членовите на Управата на Сојузот на историските друштва на СРМ, историчарите од СРХ ја продолжија својата турнеја низ СРМ. На патот за Охрид беше посетена античката населба Стоби, а околу 19 часот групата пристигна во Охрид. Патем на гостите им беа давани објаснувања за населените места низ кои водеше патот, за карактеристиките на стопанството и неговите постигнувања во овие региони.

На 7. VII. групата ги разгледа историските споменици во Охрид и го посети манастирот Св. Наум.

На 8. VII. на враќање, беше посетен античкиот град Хераклеа крај

Битола. Во Прилеп беше посетена „Могилата на непобедените“, градскиот музеј и црквата Св. Никола во „Варош“.

По успешно изведената програма групата се врати во Скопје, а потоа замина за Ниш.

Со посетата на колегите историчари од Хрватска нам ни е направена посебна чест, а наставниците по историја се здобија со пошироки познавања од историјата на македонскиот народ, така што тоа позитивно ќе се одрази во нивната наставна работа.

На крајот, должни сме да им се заблагодариме на сите оние коишто се заложиле при организирањето и успешното остварување на овој семинар.

А. А.

„ДВИЖЕЊЕТО НА ОТПОРОТ НА БАЛКАНОТ 1941—1945“ — меѓународен научен собир, Охрид, 3 и 4 септември 1969 година

Како претконгресна активност на V-тиот конгрес на историчарите на Југославија на 3 и 4 септември 1969 година во Охрид се одржа меѓународен симпозиум на тема: *Движењето на Отпорот против фашизмот, во текот на Втората светска војна на Балканот*. Организатор на Симпозиумот беше Југословенскиот комитет за историја на Втората светска војна.

Според претходно пријавените и бројот на присутните учесници за научниот собир владееше голем интерес. Меѓу присутните, со или без реферати, беа познати имиња на научници кои се занимаваат со проучување на Втората светска војна и посебно со отпорот против фашизмот.

Во работата на Симпозиумот учествуваа 83 научни и културни ра-

ботници и тоа од: Австрија — 2, Бугарија — 13, Германската демократска Република — 2, Сојузна Република — 3, Велика Британија — 2, Франција — 1, двајца од раководителите на движењето на отпорот од Грција, Холандија — 1, Италија — 1, Унгарија — 2, Романија — 1, ЧССР — 3, СССР — 6 и останатите од Југославија — од сите републики и социјалистички покраини.

Според званичната програма на Симпозиумот беа презентирани 17 реферати и тоа: „Допринесот на Југославија во победата на антифашистичката коалиција“ проф. д-р Јован Марјановиќ, „Заедничката соработка на бугарскиот народ со народите на Југославија и Грција во движењето на отпорот“ — Никифор Горненски (од НР Бугарија), „Германската и „партизанската“ воору-